

Sygn. akt V CZ 41/15

POSTANOWIENIE

Dnia 2 lipca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Hubert Wrzeszcz (przewodniczący)

SSN Irena Gromska-Szuster

SSN Zbigniew Kwaśniewski (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku W. S. i B. K.-S.

przy uczestnictwie B. S. i G. S.

o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 2 lipca 2015 r.,

zażalenia wnioskodawcy W. S.

na postanowienie Sądu Okręgowego w J.

z dnia 16 marca 2015 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd drugiej instancji, postanowieniem wydanym na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c., odrzucił skargę kasacyjną wnioskodawcy w sprawie o stwierdzenie zasiedzenia, uznając, że skarżący uchybił obowiązkowi uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej w wysokości stałej, co miało nastąpić najpóźniej do dnia 9 marca 2015 r.

Stwierdził, że zawarty w skardze kasacyjnej wniosek o zwolnienie od opłaty od skargi kasacyjnej nie zasługiwał na uwzględnienie, co skutkowało oddaleniem tego wniosku postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 6 lutego 2015 r. Przyjmując skuteczność doręczenia tego postanowienia pełnomocnikowi wnioskodawcy w dniu 2 marca 2015 r. (k. 898 akt) Sąd ten uznał, że z mocy art. 112 ust. 3 u.k.s.c. tygodniowy termin do opłacenia pisma, wniesionego przez profesjonalnego pełnomocnika, opłatą w wysokości stałej biegł od dnia doręczenia postanowienia. Ponieważ opłata od skargi kasacyjnej nie została w tym terminie uiszczona, przeto skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu.

Postanowienie odrzucające skargę kasacyjną wnioskodawca zaskarżył w całości zażaleniem, zarzucając naruszenie art. 139 § 1 k.p.c. oraz art. 4 ustawy o języku polskim, art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz art. 130 § 1 k.p.c. Zarzucił błędne adresowanie kierowanej do niego korespondencji sądowej wskutek błędnego oznaczenia w niej nazwiska pełnomocnika i w konsekwencji wadliwego zastosowania przez Sąd instytucji doręczenia zastępczego w sytuacji, w której adwokat nie otrzymywał pism sądowych z błędnym oznaczeniem jego nazwiska.

Zarzut naruszenia art. 103 u.k.s.c. uzasadniono błędnym uznaniem, że wnioskodawca nie wykazał braku środków na uiszczenie opłaty sądowej, natomiast zarzut naruszenia art. 130 § 1 k.p.c. uzasadnił żalący zaniechaniem wezwania przez Sąd pełnomocnika wnioskodawcy do uiszczenia opłaty sądowej przed odrzuceniem skargi kasacyjnej, do czego Sąd był zobligowany.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Sąd drugiej instancji co najmniej przedwcześnie przyjął, że opłata od skargi kasacyjnej nie została uiszczona z zachowaniem tygodniowego terminu, wynikającego z art. 112 ust. 3 u.k.s.c., a liczonego od dnia doręczenia stronie postanowienia o oddaleniu jej wniosku o zwolnienie od opłaty od skargi kasacyjnej. Sąd ten bowiem przyjął, że postanowienie to z dnia 6 lutego 2015 r. zostało doręczone w sposób zastępczy (art. 139 § 1 k.p.c.) pełnomocnikowi wnioskodawcy w dniu 2 marca 2015 r. (k. 898) i od tego dnia biegł tygodniowy termin do uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej.

Tymczasem bieg tego tygodniowego terminu rozpoczyna się od dnia doręczenia stronie postanowienia oddalającego jej wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych (art. 112 ust. 3 u.k.s.c.), które to doręczenie, także dokonane profesjonalnemu pełnomocnikowi w sposób zastępczy, musi być jednak prawnie skuteczne, a więc dokonane prawidłowo.

Tymczasem racją ma strona żaląca, że nie doszło do skutecznego zastępczego doręczenia pełnomocnikowi wnioskodawcy postanowienia z dnia 6 lutego 2015 r. o oddaleniu wniosku o zwolnienie od opłaty od skargi kasacyjnej. Przesyłka sądowa, zawierająca odpis tego postanowienia, zawierała błędne oznaczenie nazwiska pełnomocnika będącego jej adresatem przez podanie na niej „adw. A. Z.” (k. 898 i k. 898v.), zamiast podania prawidłowego brzmienia także nazwiska adwokata, a mianowicie „A. Z.”.

W konsekwencji tzw. awizowanie adresata, tj. zawiadomienie go o nadejściu przesyłki pocztowej, odbywało się wadliwie, bo z podaniem wadliwego brzmienia nazwiska adwokata. Nie pozwalało to Sądowi na pozostawienie takiej przesyłki w aktach sądowych ze skutkiem w postaci doręczenia zastępczego (k. 898 akt). Zważyć bowiem należy, że zalegająca w aktach skarga kasacyjna wnioskodawcy zawierała prawidłowe określenie brzmienia nazwiska sporządzającego ją pełnomocnika (tj. A. Z., k. 880 akt), a z pełnomocnictwa udzielonego mu w dniu 2 lutego 2015 r. przez wnioskodawcę (k. 882) wynika, że brzmienie nazwiska adwokata uwzględnia użycie go tam we właściwym przypadku, innym, aniżeli

użycie go w mianowniku, ze względu na przyjęte brzmienie udzielonego pełnomocnictwa. Okoliczność tę Sąd powinien uwzględnić adresując przesyłkę sądową do pełnomocnika wnioskodawcy.

W tym stanie rzeczy postanowienie o oddaleniu wniosku o zwolnienie od opłaty od skargi kasacyjnej nie zostało skutecznie doręczone pełnomocnikowi wnioskodawcy, a zatem tygodniowy termin do uiszczenia tej opłaty nie rozpoczął biegu, co skutkuje co najmniej przedwczesnym uznaniem, że nastąpiło nieopłacenie skargi kasacyjnej w wymaganym ustawą terminie.

Wobec powyższego Sąd Najwyższy uwzględnił zażalenie orzekając na podstawie art. 398¹⁶ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.